

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Cognoscens sororem vxoris sue no[n] p[otes]t petere debitu[m]

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymūdi.

Et ubi est coniunctio utilis. et ex hoc oritur bonum plures. quod generat principaliter ad cultum dei. Et ergo triplex coniunctio correspondet triplici bono matrimonio. Una coniunctio singularis correspondet bono fidei. sed coniunctio indivisibilis bono matrimonio. coniunctio vero utilis bono plures

Secundo notandum. quod in matrimonio est triplex actus coniugaliter. Quidam est licitus. quodam fragilis. et quodam prohibitus. Actus licitus est triplex. quodam simpliciter fit propter plures generationem. et iste est actus propter meritum. Secundus fit in reddendo debitum thori. et iste etiam est licitus. quodam vir tenet reddere mulieri debitum carnis. Tertius est propter fornicationem evitandam. Et hoc est dupliciter. vel in coniugio. vel in se. si in coniugio. tunc non peccat. si autem in se peccat. Secundus actus coniugaliter est fragilis. et iste fit propter dilectionem. et hoc dupliciter. vel propter dilectionem uxoris vel fornicationem. si uxor peccat venialiter. ubi gratia aliquis dicat sic. ego cognosco uxorem meam propter ipsius dilectionem. et si non esset uxor mea ipsam non cognoscerem. et in hoc peccat venialiter. Si autem diligit eam fornicarie. tunc in hoc peccat mortaliter. ubi gratia dicat aliquis. si talis non esset uxor mea adhuc vellem eam cognoscere si possem. et sic ubi est dilectio fornicaria. Tertius actus coniugaliter est prohibitus. et iste fit pluribus modis. Primo fit in tempore quod prohibitus est ab ecclesia. scilicet in adventu domini. in quadragesima. et tempore infirmitatis mulieris. et sic propter in quatuor temporibus anni. et in alijs multis in quibus non licet exercere iura carnalia. Item non debet fieri in locis consecratis. nec etiam debet fieri per modum incitationis. quod quotienscumque homo incitat seipsum ad hoc peccat mortaliter.

Ultimo notandum. quod si sit aliquis huiusmodi uxor et cognoscat carnaliter sororem uxoris sue. tunc dubitat utrum deinceps possit cognoscere uxorem suam. Respondet per plures doctores quod non. sed ipse debet perpetue abstinere. quia uxor sua vera coniugium sanguinea sua seu affinis efficiet ex coitu proterato cum sorore uxoris. Et quod ulterius. utrum talis debet dimittere uxorem suam vel non. Respondet sub distinctione. quod vel talis cognovit sororem uxoris scilicet. vel ignoranter. si ignoranter non potest dimittere. quod talis error non operatur dissolutionem. si autem scilicet fecerit. tunc uxor potest ab eo separari. si autem non separant tamen ipse uxor debet thori non debet petere

De vita et honestate clericorum

Nolumus in domibus personas presbyterorum
.i. in huiusmodi sacerdotum
et mulieres et sacerdotis
Suspectas esse. mater soror atque sororis
et domibus .i. sanguinee
filia vel fratris in eis sint vel prope nepotes
et sacerdotes .i. infirmis .i. presbyteris .i. pauperibus
Hi pro posse suo miseris. socijs. vel egenis
regalia .i. beneficiarum fidelibus christi
Et christi servis sua dent et commoda prestent
et sacerdotes .i. prohibitorum
Hospitij. nec sint hi lusores vitiorum.
.i. sicut .i. carilloz
Ludorum. velut est aleae. globi. deciorum.

¶ Iste est tercius tractatus huius libri. in quo autor determinat de vita et honestate clericorum. Et diuidit in duas pres. In prima autor facit qd dicitur est. In secunda determinat de usura et ei⁹ speciebus. Secunda ibi (Uirespecies) Prima adhuc in duas. primo facit qd dicitur est. Secundo determinat de symonia ibi (Si veadis) Prima adhuc in duas. primo facit qd dicitur est. secundo determinat de bellis principum. Secunda ibi (Si princeps) Prima adhuc in duas. nam primo facit qd dicitur est. Secundo determinat de rebus inuentis q sunt p dicitur. docet qd sic agendum circa istas. secunda ibi (Si bona) Prima adhuc in duas. nam primo facit qd dicitur est. secundo determinat de furibus. raptoribus. et malefactoribus. Secunda ibi (Fraude) Partes patebunt in processu. ¶ Quartum ad primam parte autor vult q in domibus sacerdotum non debent habitare persone suspecte vt sunt iuuenes mulieres. Et ratio est. qz homines haberet statim suspitionem de sacerdote super talibus personis iuuenibus. tamen mater et sorores. filii vel filie sororum pnt bene promorari ipsis. Deinde autor subdit ponendo duo documenta de vita et honestate clericorum. dicens q clerici siue sacerdotes debent egenis peregrinis et alijs pauperibus benefacere. p christi nomine ipsis elemosynas dando ipsos hospitando. ipsisqz verbis et auxilijs et alijs bonis opibus subueniendo. Subdit ulterius aliud documentum. q clerici et sacerdotes non debent adherere ludis. phibitis. nec debent esse manifesti iutores in alea. in globis. et in de ceteris. i. rapillis. qz tales ludi phibiti sunt.

¶ Notandum primo. q autor phibet hic infra mulieres suspectas siue in honestas seruire siue morari in domibus sacerdotum. Pro q sciendum q mulieres sunt duplices. Nam qdam sunt puicre. qdam extranee. Coniuncte sunt sanguinee et illas sacerdos potest habere in domo sua. Sed extranee sunt alie mulieres ipsis sacerdotibus non accinentes. mo pns infra intelligit de mulieribus extraneis ppter suspitionem collendam. Coniuncte mulieres s^t duplices. nam qdam s^t puicre mediate. et qdam immediate. Immediate s^t sanguinee. s^t mediate sunt familiares ipsar^{um} sanguinear^{um}. mo mulieres immediate vt sanguinee pnt habitare cum sacerdotibus. s^t mulieres puicre mediate. vt sunt familiares ipsar^{um} sanguinear^{um} non possunt habitare cum sacerdotibus. De quo sanctus Augustinus. Quocumqz sororibus meis iuncte s^t sorores mee non s^t. Et ille familiares s^t duplices. aut sunt satis annose. aut iuuenes. Si primu. tunc bene pnt sustineri in domibus sacerdotum. si secundu. tunc non debent sustineri. qz dicit Bernardus q calam⁹ appositus igni facit incendit. Eo modo est de sacerdote. nam si sacerdos esset apud pulchram mulierem tunc cito calor luxurie in eo incenderet ab ea. ne ergo contingat phibetur eas esse in domibus sacerdotum. Vbi legitur in dialogo beati Gregorius pape. q fuit qdam sacerdos q matrem suam p semitam duxit manu cooperta. tunc mater a filio qsiuit quare hoc faceret. Redit sacerdos. mater mea tacet et spes mulieris deceptit multos. ne ergo ex tactu mihi mala crescat cogitatio duco te manu cooperta. Quod ex quo talis timuit mala in propria matre multo plus est timendum in alijs. Tres persone sanguinee sunt duplices. qdam sunt in linea descendenti. quedam in linea ascendenti. vt mater. auia. pauia etc. sed in linea descendenti sunt filia nepres et sic de alijs. mo hmoi mulieres non phibent vsqz ad quatuor gradum. qz de talibus non est mala suspitio. Sed alia est linea trasuersalis vel collateralis. vbi mulieres phibentur vsqz ad terciu vel quartu gradum.